

KLUB POSLANIKA

Podgorica, 21. Jul. 2021.

11-37

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	21. 7 20 21 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2 / 21-168
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDSJEDNIK

Aleksa Bečić

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gđinu Jakovu Milatoviću, ministru ekonomskog razvoja u Vladi Crne Gore, postavljam sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani ministre Milatoviću,

Od početka mandata Vlade, za šest mjeseci, broj nezaposlenih je povećan za skoro 10 hiljada, odnosno skoro 20%, pa je stopa nezaposlenosti dostigla skoro 24%. Cijene životnih namirnica, za isti period, drastično su porasle od 30-70%, a cijene goriva su povećavane 11 puta i danas građani Crne Gore plaćaju najveće cijene goriva u regionu.

Vlada nije uradila ništa da smanji opterećenja po osnovu rada koja su danas jedna od najvećih u regionu. Na svaki euro isplaćene zarade privreda plaća 64 centa državi. Ovim se značajno otežava poslovanje privrednih subjekata koji rade legalno. Mala i srednja preduzeća smatraju da ovako visoki iznosi opterećenja po osnovu rada, najveći u regionu, ozbiljno ugrožavaju opstanak njihovog biznisa.

Pojedini investitori najavljuju odlazak iz Crne Gore što narušava investicioni ambijent posebno jer se radi o veoma renomiranim investitorima iz pojedinih djelatnosti.

Prosječna plata u Crnoj Gori stagnira. Kako biste ocijenili rezultate Vlade na polju poboljšanja životnog standarda građana, kao i poboljšanja poslovnog ambijenta, što je bilo jedno od ključnih obećanja premijera Krivokapića prilikom izbora u decembru 2020. godine.

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine, a odgovor tražim i u pisanoj formi.

Raško Konjević

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	26. 7. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-168/2
VEZA:	81000
SVRHOCENICA:	PRILOG:

Adresa: Rimski trg 46
Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 303
www.mek.gov.me

Podgorica, 26. jul 2021. godine
Broj: 002-328/21-6259/2

SKUPŠTINA CRNE

g-din Aleksandar Klarić, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje br. 00-61-2/21-168 poslanika Skupštine Crne Gore Raška Konjevića

Poslanik Skupštine Crne Gore, Raško Konjević, postavio je Ministarstvu ekonomskog razvoja sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani ministre Milatoviću, Od početka mandata Vlade, za šest mjeseci, broj nezaposlenih je povećan za skoro 10 hiljada, odnosno skoro 20%, pa je stopa nezaposlenosti dostigla skoro 24%. Cijene životnih namirnica, za isti period, drastično su porasle od 30-70%, a cijene goriva su povećavane 11 puta i danas građani Crne Gore plaćaju najveće cijene goriva u regionu. Vlada nije uradila ništa da smanji opterećenja po osnovu rada koja su danas jedna od najvećih u regionu. Na svaki euro isplaćene zarade privreda plaća 64 centa državi. Ovim se značajno otežava poslovanje privrednih subjekata koji rade legalno. Mala i srednja preduzeća smatraju da ovako visoki iznosi opterećenja po osnovu rada, najveći u regionu, ozbiljno ugrožavaju opstanak njihovog biznisa. Pojedini investitori najavljuju odlazak iz Crne Gore što narušava investicioni ambijent posebno jer se radi o veoma renomiranim investitorima iz pojedinih djelatnosti. Prosječna plata u Crnoj Gori stagnira. Kako biste ocijenili rezultate Vlade na polju poboljšanja životnog standarda građana, kao i poboljšanja poslovnog ambijenta, što je bilo jedno od ključnih obećanja premijera Krivokapića prilikom izbora u decembru 2020. godine.

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomskog razvoja daje sljedeći

ODGOVOR

Vlada Crne Gore je ovu godinu proglasila godinom socijalne pravde i u skladu sa tim posvećeno radi na poboljšanju standarda građana koji podrazumijeva postizanje i postavljanje temelja za minimum koji bi obezbijedio adekvatne uslove za dostojanstvene uslove rada, zarade i standarda, koji bi zadovoljili neophodne egzistencijalne potrebe svih građana Crne Gore.

Kao što Vam je poznato, zdravstvena kriza izazvana pandemijom virusa COVID-19 se odrazila na tržište rada, što se manifestovalo porastom broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Naime, stopa nezaposlenosti je 23,81%, a ovaj broj bi bio veći da Vlada nije usvojila dva paketa pomoći građanima i privredi.

Podaci koji govore o broju novoprijavljenih na evidenciji Zavoda su odraz nekoliko stvari: negativnih posledica koje je pandemija ostavila na tržište rada, neadekvatne ekonomske politke koju je vodila prethodna Vlada, ali i činjenice da građani polako vraćaju izgubljeno povjerenje u ovu instituciju, između ostalog motivisani i donesenim mjerama podrške privredi i građanima. Svjesni smo da ova situacija zahtijeva brzu reformu Zavoda i kreiranje efikasnih mehanizama, koji će obezbijediti napredak kroz rast ekonomije i koje će rezultirati novim zapošljavanjima. Trenutne aktivnosti Ministarstva usmjerene su na mlade nezaposlene i njihovu lakšu tranziciju iz obrazovanja na tržište rada kroz implementaciju programa „Garancija za mlade“. Kako bismo Zavod stavili u službu građana, u saradnji sa međunarodnim organizacijama radimo na osavremenjivanju ove institucije, po uzoru na moderne, evropske službe, uspostavljaju se nove procedure radnih procesa, razvijaju online aplikacije za prijavu nezaposlenih osoba i prijavu slobodnih radnih mjesta.

Dodatno, Vlada je kroz set predloga izmjena i dopuna zakona iz oblasti poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa na obavezno socijalno osiguranje djelovala na podsticaj novog zapošljavanja. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je u februaru pripremila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koje je Skupština donijela u junu, čime su stvoreni uslovi za realizaciju ovog vida podrške. Mjera je koncipirana na način da se poslodavac koji zasnuje radni odnos sa novim radnikom do 31.12.2021. godine na neodređeno vrijeme i koje se nalazi na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, oslobađa obaveza plaćanja poreza na dohodak i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca, za zaradu isplaćenu za period od tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa, na sljedeći način: 90% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2021. godini; 60% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2022. godini; 30% poreza i doprinosa za zarade isplaćene u 2023. godini. Jedini uslov koji poslodavac treba da ispuni je da je navedenim zapošljavanjem povećao broj zaposlenih u odnosu na dan 31. decembar 2020. godine.

Ova mjera je izuzetan doprinos novom zapošljavanju i vjerujem da će se njen uticaj osjetiti posebno nakon turističke sezone koja se odvija veoma uspješno zahvaljujući ogromni naporima resornog ministarstva i Vlade.

Poboljšanje životnog standarda građana i poslovnog ambijenta je moguće samo ako Crna Gora postane država socijalne pravde, zato sva systemska zakonska rješenja kreiramo kroz socijalni dijalog. Uspostavljanje funkcionalnog socijalnog dijaloga nam je prioritet jer je on garant da ćemo zakone ove zemlje svi doživljavati kao svoje i da ćemo ih svi poštovati.

Podsjetiću Vas da je u februaru tekuće godine održana sjednica Socijalnog savjeta na kojoj se razmatralo pitanje uvećanja minimalne zarade. Socijalni savjet je u tom cilju donio preporuku da iznos minimalne zarade treba da bude rezultat pregovora kroz socijalni dijalog, kao i da minimalna zarada mora odražavati balans između potrebe zaposlenih za dostojanstvenom zaradom i potrebe poslodavaca da održe poslovanje i broj radnih mjesta, naročito u uslovima izraženih posljedica pandemije

COVID-19. Isto tako, socijalni partneri su se saglasili da je uvećanje minimalne zarade potrebno, u iznosu ne manjem od 250 €. Socijalni savjet je preporučio da se povećanje minimalne zarade realizuje u III kvartalu 2021. U narednom periodu, neophodno je napraviti detaljnu i sveobuhvatnu analizu svih fiskaliteta i parafiskaliteta na rad, radi daljeg podsticanja zapošljavanja građana na profitabilnim radnim mjestima koja će im obezbijediti veća primanja, ali i omogućiti održivost poslovanja privrednih subjekata.

Kao jedno od početnih koraka ka postizanju tog cilja je upravo povećanje minimalca, koje je realizovano u toku krize izazvane pandemijom COVID-19. Nadalje, kao sljedeći korak jeste pronalaženje modaliteta kojim bi se u najvećoj mjeri kompenzovali troškovi za poslodavca nastali povećanjem minimalne zarade, imajući u vidu visoko poresko opterećenje na rad, naročito za mikro i mala preduzeća u kojima je zaposleno najviše radnika koji primaju minimalnu zaradu. Pri tome je potrebno voditi računa o dugoročnoj stabilnosti i održivosti javnih finansija u uslovima sprovođenja mjera fiskalnog prilagođavanja, a u cilju smanjenja deficita javnih finansija i javnog duga.

Upravo je to i zadatak radne grupe za analizu fiskaliteta i parafiskaliteta koju smo formirali u martu a čiji su članovi osim predstavnika ministarstava i predstavnici Unije poslodavaca Crne Gore, Unije slobodnih sindikata Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore, Sekretarijata savjeta za konkurentnost, Montenegro biznis alijanse i Privredne komore Crne Gore. U aprilu je Radna grupa otpočela sa radom, a trenutno se razmatraju svi predloženi scenariji od strane socijalnih partnera, a sveobuhvatna analiza uticaja povećanja minimalne zarade i smanjenja poreskog opterećenja rada biće osnov za donošenje odluka, a u skladu sa sporazumom svih socijalnih partnera. Predviđeno je da se rezultati Radne grupe prezentuju Savjetu za konkurentnost i Socijalnom savjetu u III kvartalu.

Takođe, na sjednici Vlade Crne Gore koja je održana prethodne sedmice donijeta je Odluka o utvrđivanju maksimalne maloprodajne cijene pšeničnog bijelog hljeba. Ovom odlukom utvrđuje se maksimalna maloprodajna cijena pšeničnog bijelog hljeba tip - 500, i to vekne od 500g do 600g u iznosu od 0,50 EUR i vekne od 300g do 400g u iznosu od 0,40 EUR po komadu. Ograničavanjem maloprodajne cijene samo posebne vrste pšeničnog bijelog hljeba štiti se standard građana, a naročito najugroženijih socijalnih slojeva, pri čemu se ne djeluje represivno na cijenu ostalih vrsta pekarskih proizvoda. Ova odluka je privremenog karaktera i primjenjivaće se do 31. decembra 2021. godine.

Mnoge druge mjere, o kojima smo već toliko puta govorili, a koje je ova Vlada donijela kroz dva paketa podrške privredi i građanima direktno ili indirektno targetiraju poboljšanje životnog standarda građana.

U odnosu na dio vašeg pitanja koji se odnosi na poslovni ambijent, želim da istaknem da je kao jedan od ključnih izazova u domenu jačanja konkurentnosti prepoznato unapređenje poslovnog ambijenta i smanjenje sive ekonomije. U dijelu unaprijeđenja poslovnog ambijenta prepoznati su izazovi koji se odnose na administrativne i regulatorne prepreke, uspostavljanje digitalnih procesa, kao i smanjenje parafiskalnih nameta na nacionalnom i lokalnom nivou.

U cilju poboljšanja pozicioniranja Crne Gore na relevantnim rang listama o lakoći poslovanja, radi se na otklanjanju identifikovanih prepreka za dalje poboljšanje poslovnog okruženja kroz sledeće aktivnosti, među kojima neke predstavljaju novine, a neke intenziviranje prethodno započetih:

- Pored elektronske registracije privrednog subjekta sprovode se aktivnosti u cilju **potpune elektronske registracije svih privrednih subjekata**. U tom cilju, elektronska registracija će se obavljati putem aplikacije koja će omogućavati lakše podnošenje dokumenata i uplatu taksi.
- Uspostavili smo **registar nameta**, u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost, čiji je osnovni cilj centralizacija podataka o nametima koji se naplaćuju u Crnoj Gori, na državnom i lokalnom nivou, a u cilju pojednostavljenja procesa poslovanja i povećanja transparentnosti.
- Osnovan je **Savjet za konkurentnost** koji ima za cilj da svojim djelovanjem doprinese većoj konkurentnosti ekonomije i bržem privrednom rastu zemlje. To podrazumijeva ne samo rad na unapređenju procesa i procedura, već i predlaganje strukturnih reformi za unapređenje konkurentnosti, izradu plana za suzbijanje sive ekonomije, unapređenje tržišta rada i zapošljavanja, promovisanje značaja dijaloga između privatnog i javnog sektora sa ciljem unapređenja konkurentnosti, stvaranja stimulativnog poslovnog ambijenta i poboljšanje kvaliteta života građana.
- Postojeće podsticajne mjere i olakšice za investitore i preduzetnike su date kroz **Uredbu o biznis zonama**. U cilju detaljnijeg definisanja ovog pitanja, Ministarstvo ekonomskog razvoja, sa institucionalnog nivoa, radi na unapređenju načina praćenja osnivanja novih i rada postojećih biznis zona na teritoriji cijele države, analizi izvještaja lokalnih samouprava o njihovom funkcionisanju i eventualnoj potrebi za izmjenama Uredbe kako bi se ova oblast dodatno unaprijedila.
- **Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2021.** godinu je pripremljen i njegovo usvajanje se očekuje ove sedmice. Program će se usmjeriti na prioritete tj. obuhvatiće 7 programskih linija, od kojih se pet odnosi na finansijsku podršku, a dvije programske linije na nefinansijsku podršku, kako bi se ostvarili potpuni efekti svake od njih u onim segmentima razvojnih politika koje targetiraju privrednu aktivnost u post-kovid periodu. Ukupan budžet opredijeljen za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2021. godinu je 3.000.000€.
- Posredstvom saradnje sa EBRD-om i direktnog granta za unapređenje preduzetništva kroz naprednu savjetodavnu podršku i informacione servise započeo je rad na upostavljanju razvojne integrisane IT platforme tzv. **jedinstvene pristupne tačke za biznis informacije za mala i srednja preduzeća (Single Access Point for MSMEs - SAP)** koja ima za cilj da preduzetnicima i ostalim privrednim akterima omogući centralizovanu bazu informacija od značaja za njihovo poslovanje poput regulatornih promjena, raspoloživih podsticaja MER-a kroz programe državne podrške i slično, odnosno jednu adresu kojoj se mogu obratiti za dodatne informacije, savjete i pomoć.

Vlada će i u narednom periodu nastaviti da intenzivno radi na unapređenju poslovnog ambijenta i poboljšanju životnog standarda građana, kako bi vratila povjerenje kako građana, tako i investitora, a koje je snažno urušeno proteklih godina.

S poštovanjem,

mr Jakov Mijatović

